

این تابلوها با این قیمت‌های عجیب با نهادهای نظارتی حرف می‌زنند

پولشویی در حراج؛ همه می‌دانند

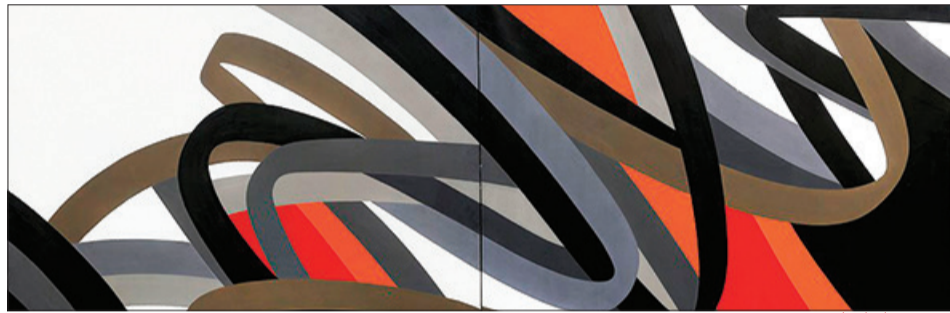
میلاد جلیل‌زاده
خبرنگار گروه فرهنگ

چند سالی است که هر دوره از حراج آثار تجسمی تهران نسبت به دوره قبل حواشی بیشتری ایجاد می‌کند و چند وجب به قطر سوال‌های بی‌پاسخ قبلی اضافه می‌شود؛ اما این بساط عجیب و مشکوک همچنان به کارش ادامه می‌دهد. مردم عادی مشتری هیچ کدام از تابلوهای حراج تهران نیستند و حباب‌سازی قیمتی و سوداگری‌های چنین محفلی، مستقیماً به زندگی‌شان ربطی پیدا نمی‌کند اما با چشم غیرمسلح و عقل متعارف هم می‌شود فهمید که این حراجی یک تجارت مالی کاملاً سالم نیست؛ همچنانکه معادل‌های آن در دیگر نقاط دنیا چنین هستند و شائبه‌های مالی گوناگونی دارند. حراج تهران

سپهری در عنوان‌سازی‌های میلیاردری برای سال‌های بعد باشد. چند تابلو از عکاسی‌های مربوط به دفاع مقدس هم در این رویداد به فروش می‌رسند که بدون تعارف باید گفت چنین کاری چیزی نیست جز مخفی شدن پشت عناوین مقدس و ملی برای فرار از تیررس حملات و نقدها و پرسش‌ها. مثلاً یک عکس معروف را که بعید است هر شهروندی از ایران لااقل یک بار آن را ندیده باشد، روی تابلو چسبانده‌اند و بالای ۳۰۰ میلیون تومان برای فروش قیمت‌گذاری کرده‌اند. تقریباً همان کاری را کرده‌اند که اکثر ادارات و موسسات در هفته دفاع مقدس انجام می‌دهند و چنین عکس‌هایی را پرینت می‌گیرند و روی بنر چاپ می‌کنند تا دم‌درورودی بگذارند؛ اما اینجا در حراج تهران می‌خواهند برایش بالای ۳۰۰ میلیون تومان پول بگیرند. در ادامه تصویر چند مورد از تابلوهای این دوره از حراج تهران را به همراه توضیحاتی که برایشان درج شده و قیمت‌گذاری اولیه آنها ببینید تا قضاوت راحت‌تر باشند.

خالی نیست، بلکه تابلوهای چندصد میلیونی و اصطلاحاً ارزان‌تر این دوره هم نسبت به ارزش هنری‌شان واقعاً گران هستند. هر هنرمندی که فوت کرده باشد، تابلوهایش با نرخ بیشتری در این حراج قیمت‌گذاری می‌شوند؛ حتی اگر ارزش هنری چندانی نداشته باشد یا لااقل ارزش آن اثر اینقدر بالا نباشد که در حراج تهران می‌بینیم. با این وصف، اگر بحث مشکوک بودن گردش مالی حراج تهران و شائبه‌های مربوط به پولشویی را کنار بگذاریم و از کنار اخبار و اسنادی که راجع به جعلی بودن خیلی از تابلوها منتشر می‌شوند هم بگذریم، همین نکته که هر کس فوت کرده باشد قیمت اثرش بالاتر می‌رود، چهره عجیبی به این رویداد داده است. معلوم نیست این حراجی است یا سمساری. آیدین آغداشلو تنها هنرمند زنده‌ای است که تابلوهایش با قیمت بالا در این حراجی به فروش می‌رسند؛ چنانکه گویا برگزارکنندگان این رویداد، روی دوام برگزاری آن حسابی ابدی باز کرده‌اند و آیدین آغداشلو قرار است جایگزین سهراب

یکی از نمادهایی است که نشان می‌دهد زور افکار عمومی به سرمایه‌داری، حتی در بخش جزئی و نسبتاً کوچک فرهنگ نمی‌رسد. هر قدر اعتراض‌ها بیشتر می‌شود و تحلیل‌های کوبنده و اسناد و مدارک افشاگرانه فراوان‌تری در فضای عمومی و رسانه‌ای دستگردان می‌شوند، همچنان در قلعه سرمایه‌داران آب از آب تکان نمی‌خورد و سال به سال بیشتر معلوم می‌شود که بر هم زدن چنین بازار مکاره‌ای با دست‌های خالی چقدر دشوار است. امسال هم حراج تهران مثل سال‌های قبل برگزار شد؛ البته این بار همزمان با دهه اول عزاداری‌های محرم. چند نفر از گردن کلفت‌های حراج تهران که با کل‌کل‌های عمدی و تصنعی‌شان قیمت تابلوها را به صورت نجومی بالا می‌بردند، در این دوره حضور ندارند. با به دلیل مفاسد اقتصادی در زندان هستند یا جنس فعالیت‌های سیاسی‌شان آنها را زیر دهرین برده است. به همین دلیل قیمت‌ها در این دوره از حراج تهران مقداری شکسته است؛ اما نه تنها صحنه هنوز از تابلوهای بسیار گران قیمت

قیمت: ۱۷ میلیارد
نام اثر: بدون عنوان
نام هنرمند: کوروش شیشه‌گران

توضیحی که برای این اثر در سایت حراج تهران داده شده:

اثر حاضر گویایی برشی از یک تصویر بزرگ‌تر است که حرکت سیال خطوط منحنی با انرژی و پویایی منحصر به فرد خود، بیننده را به فرارفتن از کادر نقاشی می‌خواند. شیشه‌گران از واگویی هرگونه روایت شخصی پرهیز می‌کند و با خلق موقعیتی انتزاعی و معناگیز، فقط سرخ را به بیننده می‌سپارند تا روایت خود را در حلقه‌های درهم تنیده پیدا کند. همین خصوصیت تعاملی بودن در کارهای شیشه‌گران جایگاهی استثنایی را برای او و هنرش در تاریخ هنر مدرن و معاصر ایران و خاورمیانه به ارمغان آورده است. در تابلوی پیش‌رو می‌توان ردپای کارهای گذشته او و همین‌طور شیفتگی اش به هنر گرافیک و خطوط سیال پوسترهای دهه پنجاه را مشاهده کرد، اما اینجا رنگ‌ها با درخشش و کنتراست بیشتر در تعامل با پس‌زمینه سفید ترکیبی دراماتیک را به نمایش می‌گذارند.

قیمت: ۲۱ میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان
نام اثر: بدون عنوان
نام هنرمند: سهراب سپهری

توضیحی که برای این اثر در سایت حراج تهران داده شده:

در این اثر، گزینشی کمینه‌گرا از طبیعت دیده می‌شود؛ برکه کوچکی از آب، چند تخته سنگ، دو شقایق سرخ و دو درخت هم‌جوار تمامی آن چیزی است که نگاه تیزبین و حساس سپهری از مام طبیعت به عاریت می‌گیرد تا معنارادر آن جاری سازد. نقاش با بالابردن خط‌افق، بیشتر صحنه را به زمین اختصاص داده است، به طوری که تصویر در حرکت به سمت بالا و به تبعیت از سنت نقاشی ژاپنی، آرام‌آرام از نگاه مخاطب دور می‌شود و عمق می‌یابد. نقطه قوت دیگر اثر، در خلئی است که تمامی تابلو را دربر گرفته و سکوت و سکون را به عنوان یکی از اصول اندیشه شرقی یادآور می‌شود. زندگی در همه چیز ساری و جاری است، حتی در فضاها خالی و خلأ به بهترین نحو جلوه‌گری می‌کند. در حکمت شرقی، «بود» تنها در مجاورت «نبود» معنای یابد و به همین دلیل «حضور» در مجاورت «خلأ» قابل رویت است و پس.

قیمت: ۶ میلیارد تومان
نام اثر: بدون عنوان
نام هنرمند: مسعود عربشاهی

توضیحی که برای این اثر در سایت حراج تهران داده شده:

اثر حاضر که از مجموعه آثار متأخر هنرمند است، در پس ساختار خود به گونه‌ای محاسبه‌گری مقبول و وضوح فرمی منجر می‌شود. در این اثر طراحی انتزاعی فرم‌ها بر جنبه سه‌بعدی‌شان ارجحیت دارد و در ذات خود به نوعی انتزاع تغزلی منجر می‌شود که می‌توان ساعت‌ها در مقابل آن ایستاد و از جزئیاتش رمزگشایی کرد. ضربه قلم‌های رنگارنگ اما حساب‌شده بر سطح بوم هیاهویی خلق کرده‌اند که در عین نابسامانی یک کل منسجم را تشکیل می‌دهند و در لایه‌های مختلف خود فرم‌های متنوعی را به نمایش می‌گذارند. این رویکرد تعقل‌آمیز اثر را از آثار اکسپرسیونیست‌های انتزاعی متمایز کرده و به آن خصلتی رازآلود می‌بخشد.

قیمت: ۴ میلیارد و ۱۰۰ میلیون تومان
نام اثر: بدون عنوان
نام هنرمند: محسن وزیری مقدم

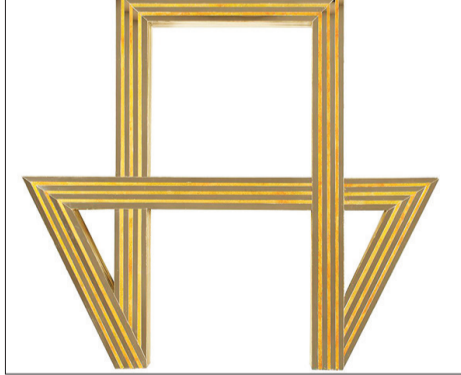

توضیحی که برای این اثر در سایت حراج تهران داده شده:

در اثر حاضر حرکت پنجه‌های هنرمند به صورت خطوط کوتاه موازی در ریتمی پرتحرک تمامی سطح بوم را پر کرده‌اند. بهره‌گیری از شن سیاه روی زمینه سفید، همچون ضربه قلم‌های محکم یک نقاش بیانی اکسپرسیو یافته‌اند.

قیمت: ۱۲ میلیارد و ۴۰۰ میلیون تومان
نام اثر: بدون عنوان
نام هنرمند: سهراب سپهری

قیمت: ۹ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان
نام اثر: مربع و مثلث‌ها
نام هنرمند: منیر (شاه‌رودی) فرمانفرمایان

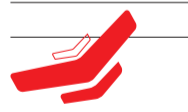

توضیحی که برای این اثر در سایت حراج تهران داده شده:

روش‌شناسی منیر فرمانفرمایان در این اثر مفاهیم محوری مینیمالیسم را فرامی‌خواند که در بدنه‌ای سه‌بعدی تجلی یافته و یک پیوند ساختاری منسجم و تبدیل‌پذیر را در دو محور عمودی و افقی به نمایش می‌گذارد. کار او انتزاع را با ریشه‌های سنتی و اصیل آیین‌های کاری و هندسه کهن پیوند می‌زند تا تجربه ادراکی متعالی را در ذهن بیننده ایجاد کند اما مساله انعکاس و بازتاب تصویر مخاطب در آیین و شیشه‌های رنگی، وجهی تعاملی به کار او می‌بخشد. خود در این باره می‌گوید: «با بازتاب‌ها و انعکاس رنگ و نور، شما هم بخشی از این اثر هنری هستید. ظاهر و چهره خودتان، لباس خودتان، اگر حرکت کنید، بخشی از هنر است. شما پیوند هستید؛ این ترکیبی از انسان و بازتاب و اثر هنری است.»

قیمت: ۵ میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان
نام اثر: چهار فصل
نام هنرمند: مارکو گریگوریان

توضیحی که برای این اثر در سایت حراج تهران داده شده:

در این اثر مارکو به خاک از منظری معنوی و توأماً با روح سرزنده شرقی می‌پردازد که نشانه‌ای از آفرینش است. اما دغدغه او چیزی فراتر از رسانه نقاشی است. آنچه‌آنکه با ایجاد سطوحی برجسته و بعدنمایی؛ به مثابه مجسمه‌ای دوبعدی عمل می‌کند. نکته جالب توجه در اثر حاضر زاویه دید هنرمند است که از آسمان به زمین است؛ هم‌چون پرنده‌ای با یک دید فضایی که جغرافیای کویری ایران را نظاره می‌کند، اما چشم‌انداز او به شدت انتزاعی و مبتنی بر هیفاتی جهان شمول است. او به جای اینکه اثری هنری را به زمین اضافه کند در واقع خاک این زمین را به اثر هنری تبدیل کرد. از این جهت مارکو گریگوریان را باید از پیشگامان هنر زمینی (لندآرت) در خاورمیانه به حساب آورد. خطوط برجسته این تابلو، هارمونی طبیعی متقارنی دارند که یادآور تقسیم‌بندی‌های هندسی در باغ ایرانی است، اما استفاده از فرم مربع فرصتی است برای محدود کردن یک‌واحد اندازه‌گیری متساوی و پایدار که در نتیجه محاط کردن فرم دایره در آن، نشانه و نمادی باستانی ظاهر می‌شود. بدین ترتیب اثر، به چهار جهت جهان، چهار فصل و چهار عنصر اصلی در طبیعت اشاره دارد. در تابلوی پیش‌رو بازوی میان مفهوم فرآیند و داخل میان آسمان و زمین، با تکه‌ای کاربست کاغذ کاهگل و سطح ناهموار (همچون کویر)، بزرگنمایی درونی هنرمند خارج از روزمرگی جهان پیرامونش معنای یابد. او در اینجا با زبانی ساده، شور و هیجان خود را نسبت به زندگی روستایی و اهمیت حفظ و نگهداری زمین بیان می‌کند. از این رو، تابلوهای او به مثابه قطعه فرشی باعث شدند تا تصویر زمین به ارزشی هنری بدل شود و این گونه بود که مارکو با نقش خاک و کویر ایران ماندگار شد.

قیمت: ۸ میلیارد تومان
نام اثر: سال ۱۳۱۹
نام هنرمند: آیدین آغداشلو

توضیحی که برای این اثر در سایت حراج تهران داده شده:

آیدین آغداشلو در این اثر دو لته، در جست‌وجوی سیمای خویش، در مواجهه با امر فناپذیری و مرگ است. نقاش با نوشتن تاریخ تولدش در متن نقاشی، می‌کوشد تا به بیننده اثر پیامی آشکارا بدهد، چراکه کار او همیشه ساختار شکنی است؛ این سلف‌پرتزه نقاش در روزگار جوانی و پیری است! شاید به همین خاطر است که صورت خود را از مخاطب پنهان می‌کند و با گذاشتن صورتکی چوبی، چهره‌ای جدید از انسان معاصر را بر اساس چهره‌های قبلی اما بدون هویتی معلوم به نمایش می‌گذارد.

قیمت: ۴ میلیارد تومان
نام اثر: بدون عنوان از مجموعه انارها و درخت‌ها
نام هنرمند: فریده لاشایی

توضیحی که برای این اثر در سایت حراج تهران داده شده:

فریده لاشایی در آثار خود جلوه‌های شکوهمندی از زندگی، طبیعت و رویش را بازآفرینی می‌کند تا بدین شکل نقاشی‌اش همگام با طبیعت، از بهار و استمرار آفرینش سخن گوید. اثر حاضر نیز به خوبی ویژگی‌های برشمرده را نشان می‌دهد. رنگ‌ها با وجود رنگ‌مایه‌های هم‌خانواده، به بیانی پرنرژی و تاثیرگذار رسیده‌اند و در تناسب با خطوط نرم و نازکی که گاه از لایه‌لای سطوح رنگی بیرون آمده بر ویژگی‌های موزون و فریبنده طبیعت تاکید دارند. تنه‌های سال‌خورده درختان در پیش‌زمینه سطح وسیعی از کادر را در بر گرفته‌اند.

قیمت: ۷ میلیارد و ۴۰۰ میلیون تومان
نام اثر: بدون عنوان
نام هنرمند: ابوالقاسم سعیدی

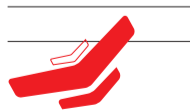

توضیحی که برای این اثر در سایت حراج تهران داده شده:

اثر پیش‌رو باغی برآمده از آسمان است که در وارونگی میان زمین و آسمان شکوه درخت را به عنوان وجودی معلق و پیونددهنده خاک و عرش از زاویه‌ای نو بازمی‌آید می‌کند. خط زمینه در قسمت پایین قرار گرفته و به این طریق بیشترین بخش تابلو به آسمان اختصاص داده شده که در فضایی رنگارنگ با تونالیته‌های روشن، بیانگر نوعی از خلوص و الوهیت است. تکرار مراقبه‌گونه دایره‌ها که به سان حباب‌هایی سبک، کلیت برگ‌ها و شاخه‌ها را شکل می‌دهند از میان بدنه قلم درخت آویخته و چون قندیل‌هایی رنگارنگ نور خورشید را در تکرار رنگ‌های سبز روشن، سفید، زرد درخشان و تونالیته‌های صورتی نمایان می‌کنند. در این میان شاخه‌هایی گاه پیدا و پنهان می‌شوند و در خمیدگی زیبا و چشم‌نواز خود گویی حرکت باد را به زبان بصری ترجمه و در یک آن، همیشگی و جاودانه می‌نمایند.

قیمت: ۳ میلیارد و ۱۰۰ میلیون تومان
نام اثر: بدون عنوان
نام هنرمند: سیراک ملکونیان

توضیحی که برای این اثر در سایت حراج تهران داده شده:

در اثر حاضر که به یکی از دوره‌های درخشان کاری ملکونیان تعلق دارد از رنگ‌های متنوع و متضاد و ضربه قلم‌های پهن برای نمایش چشم‌اندازی طبیعی که هنوز به مرز انتزاع کامل نرسیده، استفاده کرده است. حرکت سطح وسیع رنگ تیره سیاه و قهوه‌ای چون ستون فقرات یک موجود زنده یا پستی و بلندی کوه‌های خشک مناطق جنوب ایران، از سمت چپ کادر به سمت راست به شکلی اریب، کمپوزیونی کوبنده و گیرا را پدید آورده است. فضای روشن اطراف چشم بیننده را در تمام سطح کادر به حرکت درمی‌آورد.